

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

GENEL MÜDÜR YARDIMCISI (Murat YAZICI)
SOSYAL GÜVENLİK UYGULAMALARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI
21.08.2023 11:23:37 E-23642684-010.06.01-222509469

222509469

Sayı : E-23642684-010.06.01-222509469
Konu : Kimlik Tespiti ve Reçete/Sağlık Raporu
Düzenlenmesinde Uyulacak Kurallar Hk.

21.08.2023

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Teftiş Kurulu Başkanlığının 09.08.2023 tarihli ve E-23824201-663.02-221814638 sayılı yazısı.

Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanlığınca yapılan incelemeler neticesinde organize bir grup halinde teşkilatlandığı düşünülen kişilerin hekimlere güven telkin ederek, genellikle kendilerini eczacı, hasta yakını olarak tanıtarak bir şekilde hekimlere yakınlık göstermeye çalıştıkları, ilaçları acil servisteki hekimlere hastanenin yoğun olduğu veya hafta sonlarına denk gelen zaman diliminde veya aile hekimliklerine reçete ettirdikleri, birçok hekimin güveni ve iş yoğunluğundan faydalandıkları, hekimlerin de hasta olduğunu düşündükleri şahısların mağdur olmamaları için Reçetem Sisteminde görülen ilaç kullanım raporlarına istinaden yeşil reçeteli ilaçları reçete ettikleri, bahse konu organize grup üyelerinin hekimlerin yoğunluğu ve güveninden faydalanarak hekimlerin e-imza cihazlarını ve şifrelerini elde ederek Reçetem Sistemi üzerinde ilaç kullanım raporları ve bu raporlara istinaden reçete düzenledikleri tespit edilmiştir.

Bu doğrultuda reçete ve sağlık raporu; hekimin imzasını taşıyan, her şekilde hekime hukuki sorumluluk yükleyen resmî belgedir. Reçeteye ve sağlık raporuna resmîlik kazandıran ilke; hekimin yaptığı görevin kamusal görev olması ile ilgilidir. Hekimin reçete ve sağlık raporu düzenlemesi çeşitli mevzuatlar ile düzenlenmiştir.

1960 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenlenen "Tıbbi Deontoloji Nizamnamesinin" ikinci kısmı hekimlerin hastalar ile olan ilişkilerini düzenlemektedir. Mezkûr Nizamnamenin 13 üncü maddesinin son cümlesinde "*Tabip ve dış tabibi; teşhis, tedavi veya korunmak gayesi olmaksızın hastanın arzusuna uyararak veya diğer sebeplerle, akli veya bendeni mukavemetini azaltacak herhangi bir şey yapamaz.*" hükmü, Aynı Nizamnamenin 14 üncü maddesinde "*Tabip ve dış tabibi, hastanın vaziyetinin icap ettirdiği sıhhi ihtimamı gösterir. Hastanın hayatını kurtarmak ve sıhhatini korumak mümkün olmadığı takdirde dahi, ıstırabını azaltmaya veya dindirmeye çalışmakla mükelleftir.*" hükmü ile hekimlere; teşhis ve tedavi maksadıyla hastalara faydalı olacak şekilde hareket serbestliği tanımaktadır. Yine Nizamname'nin 16 ncı maddesinde; "*Tabip ve dış tabibi bir kimsenin sıhhi durumu hakkında, ilmi metodları tatbik suretiyle bizzat yaptığı muayene neticesinde edindiği vicdani ve fenni kanaata ve şahsi müşahadesine göre rapor verir. Hususi bir maksatla veya hatır için rapor veya herhangi bir vesika verilemez.*" hükmü ve 18 inci maddesinde; "*Tabip ve dış tabibi, acil yardım, resmi veya insani vazifenin ifası halleri hariç olmak üzere, mesleki veya şahsi sebeplerle hastaya bakmayı reddedebilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

Türk Tabipleri Birliği Kanununun 59 uncu maddesinin "g" fıkrasındaki yetkiye göre Tabipler Birliği tarafından hazırlanan "*Hekimlik Mesleği Etiği Kurallarının*" 23 üncü maddesi "*Hekim, acil vakalar gibi zorunlu durumlar dışında, hastasını bizzat muayene etmeden tedavisine başlayamaz.*" diyerek muayenesiz tedaviye yasak getirilmiştir.

"Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği'nin 67 nci maddesinde; "*Hasta kabul memurluğuna gönderilen her hasta veya sahibi kimlik belgesini veya tasdikli bir suretini, bunlar sağlanmadığı takdirde onun*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge doğrulama kodu: 889CB2C9-160B-4167-BAD2-C4B2295486B8

Belge doğrulama adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/saglik-bakanligi-ebys>

Bilkent Yerleşkesi Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı 6001. Cad. No: 9 06800
Telefon No: (0 312) 458 50 03 Faks No : (0 312) 585 15 65
e-Posta: shgm.sosyalguvenlik@saglik.gov.tr İnternet Adresi:
<https://shgmsgudb.saglik.gov.tr/>
Kep Adresi: sb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ersin KARABULUT
Sağlık Uzmanı

Telefon No: 03125851536

yerine geçecek resmi bir belgeyi, yabancı uyruklu ise pasaportunu hasta kabul memuruna vermek zorundadırlar. Bu belgeyi vermeyenler, (Acil vak'alar hariç) kuruma kabul edilmezler. Acil vak'alarda kimlik belgesinin en kısa zamanda sağlanmasına çalışılır." hükmü yer almaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yayımlanan Sağlık Uygulama Tebliğinin; 3.1.2. Kimlik Tespiti başlıklı maddesinde;

"(1) Sağlık kurum ve kuruluşları, Kurum sağlık yardımlarından yararlandırılan kişilerin müracaatı aşamasında (acil hallerde ise acil halin sona ermesinden sonra) nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, evlenme cüzdanı, pasaport veya verilmiş ise Kurum sağlık kartı belgelerinden biri ile kimlik tespiti yapacaktır. Kimlik tespiti yükümlülüğünü yapmayan ve bu nedenle bir başka kişiye sağlık hizmeti sunulması nedeniyle Kurumun zarara uğramasına sebebiyet veren sağlık hizmeti sunucularından uğranılan zarar geri alınır.

(2) 2828 sayılı Kanunla sağlanan yardımlardan ücretsiz faydalananlardan çocuk, özürlü, kadın ve yaşlıların sağlık kurum ve kuruluşlarına birinci fıkrada belirtilen belgeleri ibraz edememeleri halinde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu kapsamında bulduklarını gösterir belgeye göre gerekli işlemler yürütülerek sonrasında söz konusu belgelerin ibrazı anılan Kurumdan istenecektir.

(3) Kapsamdaki kişilerin kendi adına bir başkasının sağlık hizmeti almasını veya Kurumdan haksız bir menfaat temin etmesini sağlaması yasaktır. Bu fiilleri işleyenlerden Kurumun uğradığı zararın iki katı kanunî faiziyle birlikte müştereken ve müteselsilen tahsil edilir ve ilgililer hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümleri doğrultusunda suç duyurusunda bulunulur" hükmü amirdir.

Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğünün (Mülgâ) 8/7/2011 tarih ve 29851 sayılı tedavi sürecinde "Kimlik Tespiti" konulu duyurusunda; reçete düzenlenmesini tedavi süreci kabul ederek bu süreçte hastaların bizzat hekim tarafından görülmesi zorunlu kılınmış, sürekli ilaç kullanımı ile ilaç muafiyet raporu bulunan hastalara da aynı işlem zorunlu tutulmuştur. Hekimin acil vakalar gibi zorunlu durumlar dışında, hastasını bizzat muayene etmeden tedavisine başlayamayacağı ile hastanın yatalak olma hali ile sağlık kurumuna gitmesinin mümkün olmadığı durumları ise evde bakım hizmetleri kapsamında aile hekiminin bizzat hastanın bulunduğu yere giderek hastaya ilaç reçete edilmesini kurala bağlamıştır.

Yine sağlık hizmetinin mekândan ve coğrafyadan bağımsız olarak ve çağdaş tıbbî teknolojiye dayanılarak sunulmasına hizmet etmek üzere; uzaktan sağlık hizmetinin kapsamına, uzaktan sağlık hizmeti sunacak sağlık tesislerine izin verilmesine, uzaktan sağlık bilgi sisteminin geliştirilmesine, tescil edilmesine, sağlık tesislerinin bu kapsamda denetlenmesine ilişkin usul ve esaslar 10.02.2022 tarih ve 31746 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre evde sağlık hizmeti sunumu ve uzaktan sağlık hizmeti kapsamında sunulacak hizmetler hariç olmak üzere hekimin hastayı görmeden reçete veya rapor düzenlemesi usule aykırıdır. Hekimin reçeteyi ve raporu bizzat yaptığı muayene sonucu, muayene bulgusu ve kararına göre düzenlemesi gerekmektedir.

Bu hükümler gereği;

Kişinin hak sahibi olup olmadığı veya beyan ettiği kişi olup olmadığına yönelik değerlendirmenin kayıt ve sağlık hizmeti sunumunun her aşamasında yapılması gerekmektedir. Bu konuda değerlendirme kimlik, pasaport gibi resmî belgeler veya biyometrik doğrulama sistemleri üzerinden yapılmalıdır.

Engelli, yaşlı, hareket kabiliyetinde sıkıntı olan hastaların sağlık hizmet sunucusu bünyesinde klinikler, poliklinikler vb. bölümler arasındaki işlemlerinde kimlik tespiti, kayıt personeli tarafından hastanın yanına gidilerek hastayı yormayacak şekilde yapılmalıdır.

Hekim yetkisinde olan reçete ve sağlık raporunun bizzat hekim tarafından sistemler üzerinden elektronik imza ile veya manuel düzenlenmesine izin verilen hallerde ise ıslak imza ile imzalanarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Hastanede kendini firma temsilcisi, eczacı veya hasta yakını olarak tanıtan şahısların yönlendirmesiyle reçete düzenlenmemesi, e-imza cihazı ve şifrelerinin güvenliğinin sağlanması konularında hekimlerce azami özen gösterilmelidir.

Sağlık hizmet sunucularında medikal, eczane, firma vb. reklamı içeren broşür, reçete vb. hiçbir görsele yer verilmemelidir. Hastalara örnek olarak verilmesi uygun görülen görseller hastane tarafından reklam içermeyecek şekilde oluşturulmalıdır. Tıbbi malzeme veya ilaç firma elemanlarının sağlık hizmet sunucularında hastaları yönlendirecek şekilde faaliyette bulunmamasına yönelik azami dikkat gösterilmelidir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge doğrulama kodu: 889CB2C9-160B-4167-BAD2-C4B2295486B8

Belge doğrulama adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/saglik-bakanligi-ebys>

Bilkent Yerleşkesi Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı 6001. Cad. No: 9 06800

Telefon No: (0 312) 458 50 03 Faks No : (0 312) 585 15 65

e-Posta: shgm.sosyalguvenlik@saglik.gov.tr İnternet Adresi:

<https://shgmsgudb.saglik.gov.tr/>

Kep Adresi: sb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ersin KARABULUT

Sağlık Uzmanı

Telefon No: 03125851536

Evde sağlık hizmetleri kapsamında bu birimlerde görevli hekimlerin geri ödeme mevzuatı kapsamında düzenleyemediği sağlık raporları ve reçeteler hekim talebi ve epikriz belgesine istinaden hastanelerde görevli uzman hekimlerce uzaktan sağlık hizmeti Őeklinde düzenlenebilir. Gerek görülmesi halinde evde ziyaret ilgili dal uzman hekimi tarafından yapılır. Bu konuda koordinasyon il sağlık müdürlüğü evde sağlık hizmetleri birimleri ve hastane baŐhekimliklerince sağlanır.

Aksi durumda 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kamu Zararı" başlıklı 71'inci maddesi 1'inci fıkrasında kamu zararı; "kamu görevlilerinin kasıt, kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artıŐa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır" Őeklinde tanımlanmıŐtır. Sağlık hizmet sunucularına baŐvuran kişilerin kimlik tespiti, kasıtlı olmasa da ihmal nedeniyle veya çeşitli gerekçelerle yapılmadığı takdirde, baŐkası adına gelen bir kişi olduğunun tespit edilmemesi nedeniyle kiŐilere verilen hizmet ve yazılan reçeteler üzerinden kamu zararına sebebiyet verilebilmektedir. Buna bağlı olarak sorumlulara adli veya idari yaptırımların öngörülebileceği bilinmelidir.

Bu nedenle uygulamanın yukarıda belirtilen açıklamalara uygun Şekilde yürütülmesi, idarelerce gerekli tedbirlerin alınması ve tüm sağlık hizmet sunucularında görevli hekim ve personelin yazılı Şekilde tebliğ edilmek sureti ile konu hakkında bilgilendirilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Doç. Dr. Tolga TOLUNAY
Bakan a.
Bakan Yardımcısı

Dağıtım:
Gereği:
81 İl Valiliğine
(İl Sağlık Müdürlüğü)

Bilgi:
Teftiş Kurulu BaŐkanlıđına
Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğüne
Yükseköğretim Kurulu BaŐkanlıđına
Özel Hastaneler Dairesi BaŐkanlıđına
Ayakta Teşhis Ve Tedavi Yapılan zel Sağlık
Kuruluşları Dairesi BaŐkanlıđına
Denetim Ve Değerlendirme Dairesi BaŐkanlıđına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge doğrulama kodu: 889CB2C9-160B-4167-BAD2-C4B2295486B8

Belge doğrulama adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/saglik-bakanligi-ebys>

Bilkent Yerleşkesi niversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı 6001. Cad. No: 9 06800
Telefon No: (0 312) 458 50 03 Faks No : (0 312) 585 15 65
e-Posta: shgm.sosyalguvenlik@saglik.gov.tr İnternet Adresi:
<https://shgmsgudb.saglik.gov.tr/>
Kep Adresi: sb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ersin KARABULUT
Sağlık Uzmanı

Telefon No: 03125851536

